عەفرین، وشەیەکی نێونەتەوەیی نوێ لە فەرهەنگی زمانەوانیدا ... سالار سۆفی

ئەگەرچی زۆرینەی گەلی کوردستان و لایەنە مرۆڤدۆستەکانی جیهان پشتیوانی خەڵکی عەفرین بوون لە شەری بەرگریی قارەمانانەیاندا، بەڵام سەرئەنجام، دەوڵەتی داگیرکەری تورکیا و چەکدارە تیرۆریستەکانی سەر بە تورکیا، ناوەندی شاری عەفرینیان داگیر کرد.

ڕەنگە هەندێك لەو دڵسۆزانەی کە هەمیشە بانگەوازی نەکەوتنی عەفرینیان دەکرد، بەداگیرکردنی ناوەندی عەفرین تووشی حەپەسان و ڕەشبینیی و تەنانەت بێهیوایش بووبن. لە ڕاستیشدا ئەم ئەنجامە جێگای تێڕامان و حەپەسانە، بەڵام لەبەر ئەوە نا کە ناوەندی عەفرین داگیرکرا، بەڵکو لەبەر ئەوەی شەڕڤانان و خەڵکی عەفرین، توانییان نزیك بە دوو مانگ، مەزنترین بەرگریی لە عەفرین بکەن و ڕاستەوخۆ بەرانبەر بە دووهەمین هێزی ناتۆ و تیرۆریستەکانی و ناڕاستەوخۆ بەرانبەر بە هەموو زلهێزەکانی جیهان بووەستنەوە.
بەڵێ قارەمانیی و قوربانیدانی خەڵکی عەفرین مایەی حەپەسانە، بەڵام هەرگیز مایەی ڕەشبینیی و بێهیوابوون نییە. بەڵکو مایەی شانازیی و گەشبینییەکی نەبڕاوەشە.

گەلی خۆڕاگری عەفرین و شەرڤانان، لە ماوەی ٥٨ ڕۆژدا بەرگرییەکی قارەمانانەی ئەوتۆیان لە شارەکەیان کرد، کە هەرگیز لەخەیاڵی هیچ دەزگایەکی سەربازیی کارناسیش لەو بوارەدا نەبووەو بەرگرییش هەر بەردەوامە.
شەری سەربازیی بەرەیی، تەنها شەڕی هەست و سۆز و بیروباوەڕ نییە، بەڵکو لەپاڵ ئەمانەشدا، شەڕی جۆر و ژمارەی چەکی قورس و شەڕی پشتیوانیی نێودەوڵەتی و شەڕی ژمارەی هێزی سەربازی و شەڕی پایەی نێودەوڵەتی و لە پێش هەمووشیانەوە شەڕی ڕەوشتی سەربازییە.

دەکرێت بەشێك لە گرنگترین هۆکارەکانی پاشەکشەی شەڕڤانان لەم خاڵاندا کورت بکەینەوە.
١. دەوڵەتی تورکیا وەك دووهەمین گەورەهێزی ناتۆ ، جگە لە زۆریی ژمارەی چەکدارەکانی، باشترین جۆرەکانی چەکی لە سەرچاوەی نێودەوڵەتیی جیاوازەوە لەبەر دەستتدایە و پێچەککردنیشی

بەردەوامە.

٢. دەوڵەتی تورکیا، لە سەدا سەدی ئاسمانی سەرجەم ناوچەکانی چەنگی لەبەر دەستدایە. لە بەرانبەردا شەڕڤانان، تەنانەت ئاسمانی خۆشیان لەبەر دەستدا نەبووە و نییە.
٣. بەهۆی پایەی گرنگی نێودەوڵەتیی دەولەتی تورکیا بە بەراوورد بە شەڕڤانان، زلهێزە بەرژەوەندیخوازە بەدڕەوشتەکان و ڕێکخراوە بووکێکە نێونەتەوەییەکانیان، ڕاستەوخۆ و ناڕاستەوخۆ هاوکار و پشتیوانی دەوڵەتی تورکیا بوون، بەتایبەتیی دەوڵەتی ڕووسیا.

٤. زۆرینەی گەلی تورك، وەك یەك دەزگای ڕاگەیاندنی سەربازیی یەکگرتوو، لەپشت سوپای داگیرکەری تورکیاوە وەستابوون، بە مزگەوت و قوتابخانە و دەزگای ڕاگەیاندن و هونەرمەندانەوە. تەنانەت بە بەشێك لە ئۆپۆزیسیۆنەکانی حکومەتی تورکیاشەوە.
٥. دەوڵەتی تورکیا، سەرجەم شۆڤێنیستە ناسیۆنالیستەکانی تورك و فارس و عەرەبی لەگەڵدابوو و خرابوونە خزمەتی شەڕی ڕاگەیاندنی تورکیاوە بەرانبەر بە عەفرین.
٦. دەوڵەتی تورکیا، سەرجەم شۆڤێنیستە ئیسلامییە کۆنەپەرستەکانی جیهانی ئیسلامی و عەرەبیی لەگەڵدابوو و بە هەمان شێوە، خرابوونە خزمەتی شەڕی ڕاگەیاندنی تورکیاوە بەرانبەر بە عەفرین.

٧. ئەمانە هەمووی بەلایەك. بەڵام جیاوازیی ڕەوشتی سەربازیی هەردوولا لە گرنگترین هۆکارەکانن. پایەبەرزیی ڕەوشتی سەربازیی شەڕڤانان لەلایەك و بەدفەڕیی ڕەوشتی سەربازیی دەوڵەتی تورکیا و تیرۆریستە بەکرێگیراوەکانی لە لایەکی ترەوە، ڕەنگە لە هۆکارە سەرکەییەکانی سەرکەوتنی کاتیی سەربازیی تورکیا بن. کوشتنی منداڵان و ژنان و خەڵکی سڤیلی عەفرین و بۆمبابارانکردنی کوێرانە و دڕندانەی دانیشتوانی عەفرین، ئەوەی نیشاندا کە تورکیا خاوەنی چ ڕەوشتێکی نزمی سەربازییە. لەکاتێکدا بەدرێژایی ماوەی شەڕ و تا ئێستاش، هیچ پێشێلکارییەکی ئەوتۆی مافەکانی مرۆڤ لەلایەن شەرڤانانەوە تۆمار نەکراوە. بەدفەڕیی ڕەوشتی سەربازیی تورکیا گەیشتە ڕادەیەك، بینینی لاشەی قوربانییانی سیڤیلی منداڵ و ژن و پیر و لاو، لەسەر شەقام و ناو گوند و گەڕەکە بۆمبابارانکراوەکاندا، بوو بە دیاردەیەکی ڕۆژانە لە عەفریندا.

دەوڵەتی تورکیا، تەنانەت نەخۆشخانەی سیڤیلی عەفرینیشی بۆردومان کرد. لێرەوە عەفرین بڕیاریدا نەچێتە شەڕێکی بەو ڕادەیە قێزەونەوە و دەست بە ڕەوشتی بەرزی خۆیەوە بگرێت و ئەرکی یەکەمی بوو بە

ڕزگارکردنی دانیشتوانی سیڤیلی عەفرین. ئەمەش بە تەنها بۆ خۆی، شانازی و سەربەرزییەکی گەورەیە بۆ شەڕڤانان و ڕیسواییەکی گەورەیە بۆ تورکیا و تیرۆریستەکانی و سەرجەم زلهێزە نێودەوڵەتییەکان.

هۆکارەکانی ئەم پاشەکشەیە تەنها دەرەکیی نەبوون و بەشەکانی کوردستانیش ڕۆڵی نەرێنیی خۆیان هەبوو، کە دەکرێت لەم خاڵانەدا کورت بکرێنەوە:

١. هەڵوێسی پ ك ك ، کە لە پشتیوانیی میدیایی و پشتیوانی لە چالاکییە مەدەنییەکان و کۆمەڵێك وتار و لێدوانی سۆزبزوێنەر تێپەڕی نەکردووە و هەڵوێستێکی کاریگەری ئەوتۆی نەبووە. پ ك ك بە کردەوە لە جەماوەرێکی هاندەری تەماشاکەر دەچێت، زیاتر لەوەی لەخاوەنی پرسەکە بچێت و لە گۆڕەپانەکەدا ڕۆڵی هەبێت.

٢. هەڵوێستی پێ لە شوورەیی دەسەڵاتدارانی باشووری کوردستان.

٣. ئەوانەی زیاتر لە نیوەی خاکی باشووری کوردستانیان لە قومارێکدا دۆڕاند و دەیان کەسیان بەکوشتداو دەیان ماڵیان بەکاولکردن دا و نوشوستییان بۆ گەلی باشووری کوردستان تۆمارکرد و کەرکووك و سەرجەم ناوچەکانی تریان ڕادەستی عێراق کرد، لەپێناوی شاردنەوەی ڕووی ڕەشی خۆیان، پێیان باشتر بوو دەوڵەتی تورکیا و تیرۆریستەکان سەرکەون نەك شەڕڤانان، نەوەك ڕووی خۆیان لە ئێستا ڕەشتر بێت.

٤. بێهەڵوێستیی بەکردەوەی زۆرینەی حزب و ڕێکخراوە سیاسییە کوردستانییەکانی تر.

٥. ئەو ئەردۆگانییە ئیسلامییانەی، دڵیان بە ئەردۆگان و خەلافەتەکەی خۆشە و تەنانەت جینۆسایدی گەلەکەی خۆشیان بەو شێوازە دڕندانەیە، لەو خەوخۆشییە شۆڤێنییە ئیسلامییە بەخەبەری نەهێنانەوە.

٦. کەمتەرخەمیی زۆرینەی میدیا کوردییەکان و هەستنەکردن بە بەرپرسیاریی مێژوویی خۆیان.

بەڵێ تورکیا گەیشتە ناوەندی عەفرین، بەڵام هەرگیز بەسەر هیوای گەلێکدا سەرنەکەوتووە کە ئازادی و پێکەوەژیان و یەکسانیی لەناو دڵیدا ڕەگی داکوتاوە و خۆی بۆ خولێکی تری بەرەنگاریی سەربەرزانە، ئامادەکردووە. بەپێچەوانەوە، شەڕڤانان و گەلی خۆڕاگری عەفرین گەورەترین بەرخۆدان و گەورەترین سەرکەوتنیان لەماوەی ٥٨ ڕۆژی بەرگریی بێوێنەدا تۆمار کرد و بەرخۆدانیش بەردەوامە.

گەلێك بەم جۆرە بەرگریی لەخۆی بكات و ژنانیان هاوسەنگەری پیاوانیان بێت و لەپێناوی ئازادی و دادپەروەریدا قوربانیی بدات و پاش بەرگرییەكی مەزن، لەپێناوی پاراستنی گیانی مناڵان و ژنان و خەڵكی سڤیل، بڕیاری دوورکەوتنەوە لە ناو شار بدات، بێگومان هەستانەوەی زۆر ئاسانە و تەنها پەیوەندیی بەكاتەوە هەیە و هیچی تر. گەرچی شەرڤانان ئێستا لەڕووی سەربازییەوە كشاونەتەوە، بەڵام ئەوان سەلماندیان كە هەرگیز لەشكست نایەن.

سەركەوتنێكی مەزن لەناخی شەڕڤانان و سەرجەم گەلی عەفرین و ڕۆژئاوادا خۆی مەڵاس داوە و هاكا خۆری ئازادیی هەڵهاتەوە و پرشنگی بەهەموو لایەكدا پەخش كردەوە. ئیتر كە باس لە عەفرین دەكرێت، باس لە شكست و سەركەوتن ناكرێت. شەڕی عەفرین وشەیەكی نێونەتەوەیی هاوبەشی خستە ناو فەرهەنگی سەرجەم زمانەكانەوە. لەمەودوا وشەی عەفرین، بەمانای پێكەوەژیانە، دادپەروەرییە، یەكسانییە، بەرخۆدانە، قوربانیدانە، سەركەوتن و بردنەوەیە.

سالار سۆفی
٢٠١٨\٣\١٨

عیفرین سەرکەوت ... عومەر محم□د

لەروی سۆزداری□وە ناڵێم، مەجبورنیم دڵێ کەس بدەمەوە، ب□پ□چ□وانەی ئەوانەو□ د□بیبم کە چۆن سۆزدارانە تەماشای روداوەکان دەکەن ئاواش ئێستا کەوتوونەتە شین وگریان و تف باران، بەڵکو بە بروایەکی قوڵەوە دەڵێم : عیفرین سەرکەوت، چونکە ئەو تەنها سێ بژاردەی لەبەردەمدا بوو چوارەهەم لە ئارادانەبوو، کەبریتی بوون لەم بژاردانە :
یەکەم: چەک دانان وتەسلیم بوون بەئەسەد.
دووهەم : رادەستکردنی عیفرین و ڕێیککەوتن و تەسلیم بوون بەدەوڵەتی تورک لەبەرانبەرسەرقەیەکدا.
سیهەم: شەڕو بەرخۆدان .

ئەوە بۆهەموومان ڕونە يەكەم هەنگاوى سەركەوتنى عەفرينیەكان، رەتكردنەوەى خاڵى يەكەمە كە خواستى روس و بەشارە ئەسەدبوو، دووەم هەنگاوى سەركەوتنيش رەتكردنەوەى خاڵى دووەمە، كە خواستى تورك بوو، بەڵام بينيمان ئەوەى هەڵيان بژارد خاڵى سێهەم بوو، كە سەربارى هەرزيانێكيش بەرشەڕڤان و خەڵكى مەدەنى كەوتبێ شكۆمەندى بۆ بۆيەشەڕڤانەكانى و خەڵكەكە خۆراگرەكەى بەدەستهـێنا. ئێستاش كە جەنگەكە چووەتە قۆناغێكى نوێ وجگ□ لەسەركەوتن ناتوانين پێشبينىەكى ترمان هەبێت، بەڵام وەنەبێت هەتا ئ□ر□ □ ٥٨ ر□ژى بەرخۆدان بێ دەستكەوت ب□ووب□ت، ب□□ك□و ب□ پێچەوانەوە، جگەلە سەركەوتنە مێژووييەكەى چەند دەستكەوتێكيشى هەبووە، كەمن لەم چەندخاڵەى خوارەوەدا كۆيان دەكەمەوە .

□- لەعيفرين تێگەيشتين كە قۆناغى ملكەچى كۆتايى هات و پاشەكشەو هەڵاتن ل□ بەرەى جەنگ وەك ئازادى و بەرەڵايى دوو واتاى جياوازن .

□- خەياڵى تەندەرلێدەرو بازرگانەكانيان لە گۆڕنا كە خۆيان بۆ چيرۆكى قوربانيان ل□ بۆسەنابوو، هەتا بێن و لە ژێر پەردەى مافى مرۆڤدا بەچاوساغى دەڵاڵە سەر رەشەكان قژزەردو چاوشينەكان، بێن و چيرۆكى ژنە فرۆشراوەكانمان يان ئاهوناڵەى پيرەمێردو پيرەژەنەكانى ئەنفال و شەنگال بقۆزنەوەو بەفرمێسكى تيمساحيەوە قوربانيي□كان لەدۆزەخدا بخەنە سەرخەياڵى بەهەشت وخۆشيان لە هۆتيلە راقيەكاندا هەڕاجيان بكەن و قازانجى مادى لەسەر بچننەوە، ئەگەر غيرەتێكيان مابێ دەبێت ئيدى بێن و بەناچارى چيرۆكى ئازايەتى ژنە شەرڤانەكانمان بنوسنەوەو بيگێڕنەوە.

□- پەردەيان لەسەر مێژووى فتوحات هەڵدايەوەو هەموو ئەو چيرۆكانەشيان توردايە زبڵخانەى مێژووەوە كە لەشكرى ئيسلام بە ئاوەژوو نوسيونيەوەو ئازاو قارەمانەكانى كردووەتە كافرو شەرنگێزو درندەكانى هاوشيوەى داعشيان كردووەتە ئەسحابە.

□- نيازى ژێر مەنديلى مەلا خۆفرۆش و بەكرێگيراوەكان ئاشكرا كردوو، مەلا بەشەرەفەكانيشى لە بەرەى خەڵك و هەق وراستيدا نيشاندراينەوە .

□- ئەو قەناعەتەى چەسپاند كەژن زەعيفە نەبوو وەك پياوانى ئاينى لە بڵندگۆى مزگەوتەكانەوە هاوارى پياوسالاريان دەكرد، بەڵكو وەك هێلكەى پاككراو راستيەكەى خستە دەستى دنياوە كە پێچەوانەكەى راستەو ئەوانەى ژن بە زعيفە دەزانن خۆيان و دنيابينيان زەعيفە.

□- ئەوقەناعەتەى چەسپاند لە جەنگدا ژن يان دەبێت شەرڤان بێت يان بە بازارى كۆيلە فرۆشى و كەنيزەك بوون قايلبن.

□- ئەو قەناعەتەى چەسپاند كە رێكخراوەكانى مافى مرۆڤى نێودەوڵەتى كاسبكارو محافەزەكارو هيچ لەباردا نەبوون و لە تەنگانەدا فرياى ستەملێكراو ناكەون، بەڵكو دواى تاوانەكان دێن و روى دەوڵەتە

ستەمکارەکان سپی دەکەنەوە.

[illegible]- پەردەی لەسەرهەموو تەمومژەکان لاداو دەری خست حزبەکانی هەریم، زیاتر بنەماڵەیین نەک نیشتمانی، وای کرد دنیا هەموو کورد بەچاوی ئەوانەوە نەبینێ.

[illegible]- باشتر دەریخست کە ئەگەر سەرکەوتنی کۆبانێ نەیتوانیبێ هەڵاتن لەشەنگال وەک ڕێکەوتنی سیاسی ببینێ ئەوا جەنگی عیفرین هیچ گومانێکی نەهێشتەوە.

[illegible]- جەنگی عیفرین بەتەواوی دەمامکی لەسەر روخساری تورکیاو ناتۆو روسیاو ئەمریکا هەڵماڵی.

[illegible]- جەنگی عیفرین دەریخست کە گرتنی موسڵ وشەنگال و پەلاماری کۆبانێش، هەر تورکیابووەو داعش وەک میلیشیایەکی تورک بەوەکالەت بەناوی سوننەو بەبەرگی دینیەوە جوڵا. بەڵام لەجەنگی عیفریندا ئەو دەمامکەشیان کەوت، وەلە جیاوازیەکە لە بەرخۆدانی شەڕڤانان و هەڵاتن و بەجێهێشتنی شەنگالیەکاندا رونتر دەرکەوت.

[illegible]- تێیگەیشتین، کە بانگەشەی دیموکراسی درۆیەکی گەورەیەو جیهان پڕە لە دەسەڵاتداری هەرچی وپەرچی و روناکبیری کارتۆنی و جیاوازیەکی زۆر لەنێوان دیکتاتۆرەکانی روس وئەمریکاو تیرۆرستەکانی ئیخوان موسلمیندا نیە.

بۆیە عیفرین سەرکەوت، چونکە وەک کۆمۆنەی پاریس بووە وەرچەرخان لەمێژووی مرۆڤایەتیداو تیایدا شانازییەکی گەورە بەر ژنی کورد دەکەوێت.

١٨ی ئازاری ٢٠١٨

سلێمانی